

Rättsmedicinalverket får ansvaret för rättsintyg

Den 1 januari 2006 träder en ny ordning för utfärdande av rättsintyg i kraft. Den nya ordningen innebär att Rättsmedicinalverket får ett utökat ansvar för verksamheten. Syftet med den nya ordningen är att höja kvaliteten på rättsintygen. Rättsmedicinalverket söker nu ett åttiototal läkare för uppdrag som rättsintygsskrivande läkare.

SARA ROSÉN

jur kand, hovrättsassessor, projektledare för rättsintygsreformen, Rättsmedicinalverket

sara.rosen@rmv.se

ANDERS ERIKSSON

professor i rättsmedicin vid Umeå universitet, överläkare vid Rättsmedicinalverkets rättsmedicinska avdelning i Umeå

PETER KRANTZ

docent i rättsmedicin vid Lunds universitet, avdelningschef och överläkare vid Rättsmedicinalverkets rättsmedicinska avdelning i Lund

LENNART RAMMER

professor i rättsmedicin vid Hälsouniversitetet i Linköping, avdelningschef och överläkare vid Rättsmedicinalverkets rättsmedicinska avdelning i Linköping

|| I dag har inte någon myndighet ett särskilt ansvar för verksamhet med utfärdande av rättsintyg. Detta innebär att ett samlat och övergripande ansvar för kvalitetssäkring och utbildning har saknats.

Den 1 januari 2006 träder en ny ordning för utfärdande av rättsintyg i kraft. Rättsmedicinalverket får då huvudansvaret för verksamheten med utfärdande av rättsintyg och ska svara även för utbildningsinsatser, föreskrifter och allmänna råd samt kvalitetssäkring av verksamheten.

En ny lag införs och gäller för intyg som beställs av polismyndighet eller åklagarmyndighet i syfte att användas i en brottsutredning eller som bevis i rättegång i anledning av brott. Enligt den nya lagen ska polis eller åklagare som ska beställa ett rättsintyg som regel vända sig till Rättsmedicinalverkets läkare eller till läkare som enligt avtal med verket har åtagit sig att utfärda rättsintyg. Om det finns särskilda skäl får rättsintyg även i fortsättningen beställas

från annan läkare med tillräcklig kompetens.

Verket kontrakterar läkare

Rättsmedicinalverket ska under innevarande år genom upphandling sluta avtal med ett antal läkare runt om i landet, som i tillägg till sin ordinarie verksamhet ska ha i uppdrag att utfärda rättsintyg. Målsättningen är att åstadkomma en god tillgänglighet till och spridning av rättsintygsskrivande läkare i hela landet. Verket söker läkare med minst fem års yrkeserfarenhet.

Dessa rättsintygsskrivande läkare kommer att ges årlig utbildning genom verkets försorg och kommer att handledas av läkarna vid de rättsmedicinska avdelningarna i landet. De rättsintyg de utfärdar kommer även att kvalitetsgranskas inom verket.

Rättsintyg en kvalitetsfråga

Det har under flera år varit känt att kvaliteten på de rättsintyg som utfärdas utanför den rättsmedicinska verksamheten inte alltid hållit tillräckligt god kvalitet. Nödvändiga bedömningar har saknats eller varit felaktiga och medicinska termer har använts utan att förklaras. Rättsintygen har därför inte alltid nått upp till den kvalitet som erfordras i

Enligt den nya lagen ska polis eller åklagare som ska beställa ett rättsintyg som regel vända sig till Rättsmedicinalverkets läkare ...

rättsprocessen, vilket i vissa fall har lett till att åtal inte väckts eller att åtal ogilats.

Mot denna bakgrund lämnade Rättsmedicinalverket in en skrivelse till Justitiedepartementet med förslag till en ny ordning. Chefen för Justitiedepartementet beslutade år 2002 om en översyn av ordningen för utfärdande av rättsintyg. Denna översyn bekräftade bristerna.

Bristerna bedömdes bero bland annat på att många läkare utfärdar endast ett fåtal rättsintyg per år och på att de dessutom inte har den erfarenhet och rutin som krävs för uppgiften.

Att vara kontrakterad läkare

Tanken är inte att åstadkomma ett jourssystem med kontrakterade läkare tillgängliga dygnet runt, utan läkaren ska vara tillgänglig för att skriva rättsintyg under eller i anslutning till sin ordinarie anställning eller verksamhet. Om det finns särskilda skäl, exempelvis om det är mycket brådskande eller vid behov av en viss specialkompetens, får rättsintyg även utfärdas av annan läkare än en särskilt kontrakterad.

Uppdraget att utfärda rättsintyg är således en bisyssla i förhållande till den kontrakterade läkarens ordinarie arbete. Omfattningen av uppdraget är beroende på de beställande myndigheternas efterfrågan på rättsintyg. Läkaren ska dock åta sig att utfärda ca 50 intyg per år, dvs cirka ett i veckan.

Läkare som sluter avtal får ersättning av Rättsmedicinalverket, dels i form av ett årsarvode, dels i form av ett arvode per utfärdat rättsintyg.

De kontrakterade läkarnas arbete med rättsintyg kommer att anses vara en del av Rättsmedicinalverkets verksamhet.

Alla rättsintyg avgiftsbeläggs

I dag är de rättsintyg som läkare inom Rättsmedicinalverket utfärdar kostnadsfria, medan intyg som beställs från andra läkare betalas av beställaren.

Från och med den 1 januari 2006 kommer även rättsintyg som utfärdas av läkare inom Rättsmedicinalverket, eller av de läkare som verket slutit avtal med, att bli avgiftsbelagda. Betalningsskyldig blir den som beställer rättsintyget, dvs i normalfallet polismyndigheten.

Information om upphandlingen finns på Rättsmedicinalverkets hemsida www.rmv.se.

